

Sayı: 33712 18 Mart 2020 Saat: 10:00

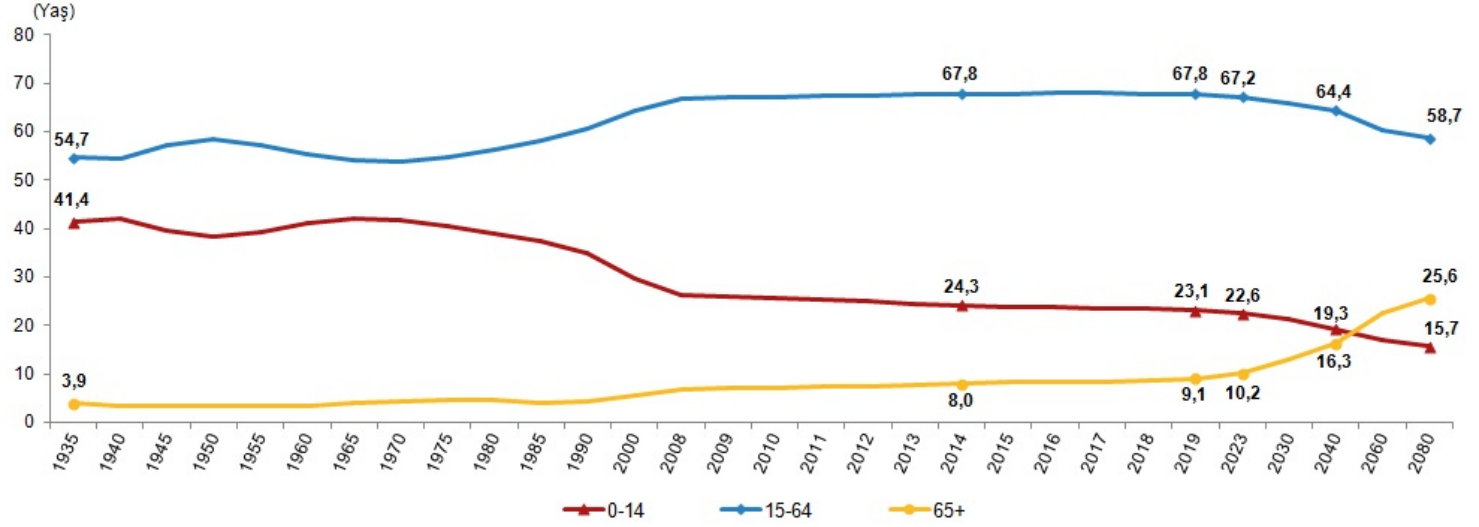
İstatistiklerle Yaşlılar, 2019

Yaşlı nüfus son beş yılda %21,9 arttı

Yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus, 2014 yılında 6 milyon 192 bin 962 kişi iken son beş yılda %21,9 artarak 2019 yılında 7 milyon 550 bin 727 kişi oldu. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2014 yılında %8,0 iken, 2019 yılında %9,1'e yükseldi. Yaşlı nüfusun 2019 yılında %44,2'sini erkek nüfus, %55,8'ini kadın nüfus oluşturdu.

Nüfus projeksiyonlarına göre yaşlı nüfus oranınının 2023 yılında %10,2, 2030 yılında %12,9, 2040 yılında %16,3, 2060 yılında %22,6 ve 2080 yılında %25,6 olacağı öngörüldü.

Yaş grubuna göre nüfus oranı, 1935-2080

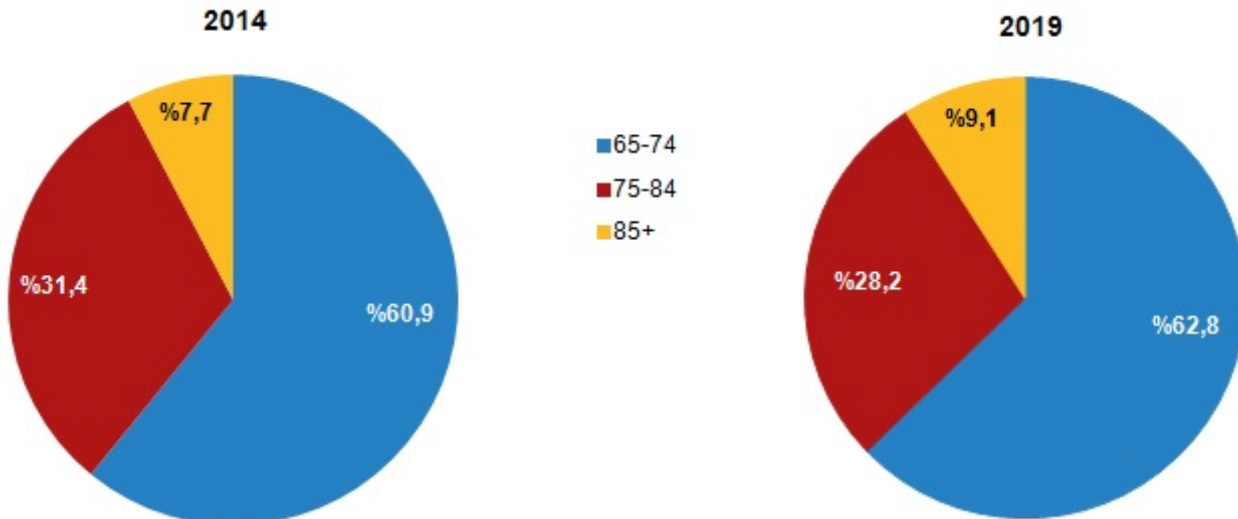

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1935-2000
TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2008-2019
TÜİK, Nüfus Projeksiyonları, 2023-2080

Yaşlı nüfusun %62,8'inin 65-74 yaş grubunda yer aldığı görüldü

Yaşlı nüfus yaş grubuna göre incelendiğinde, 2014 yılında yaşlı nüfusun %60,9'unun 65-74 yaş grubunda, %31,4'ünün 75-84 yaş grubunda ve %7,7'sinin 85 ve daha yukarı yaş grubunda yer aldığı görülürken, 2019 yılında %62,8'inin 65-74 yaş grubunda, %28,2'sinin 75-84 yaş grubunda ve %9,1'inin 85 ve daha yukarı yaş grubunda yer aldığı görüldü.

Yaş grubuna göre yaşlı nüfus oranı, 2014, 2019

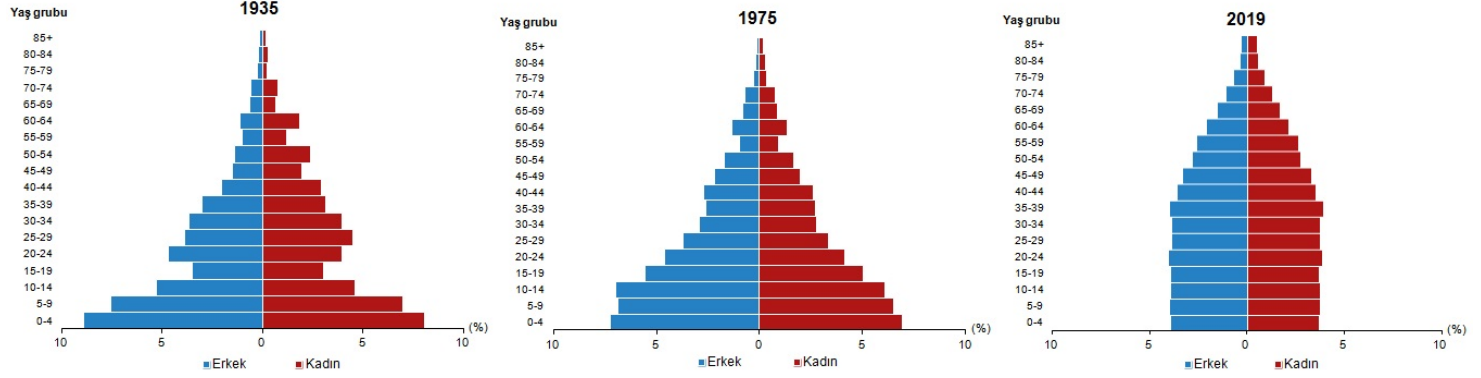
Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2014, 2019
Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Türkiye nüfusunun yaş yapısı değişti

Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranının %10'u geçmesi nüfusun yaşlanmasının bir göstergesidir. Türkiye'de yaşlı nüfus, diğer yaş gruplarındaki nüfusa göre daha yüksek bir hız ile artış gösterdi.

Küresel yaşlanma süreci olarak adlandırılan "demografik dönüşüm" sürecinde olan Türkiye'de, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalma ile birlikte sağlık alanında kaydedilen gelişmeler, yaşam standardının, refah düzeyinin ve doğuştan beklenen yaşam süresinin artması ile nüfusun yaş yapısı şekil değiştirdi. Çocuk ve gençlerin nüfus içindeki oranı azalırken yaşlıların toplam nüfus içindeki oranı artış gösterdi. Türkiye, oransal olarak yaşlı nüfus yapısına sahip ülkelere göre hala genç bir nüfus yapısına sahip olsa da, yaşlı nüfus sayısal olarak oldukça fazladır.

Nüfus piramidi, 1935, 1975, 2019

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımları, 1935, 1975
TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2019

Türkiye nüfusunun ortanca yaşı yükseldi

Ortanca yaş, yeni doğan bebekten en yaşlıya kadar nüfusu oluşturan kişilerin yaşları küçükten büyüğe doğru sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır. Nüfusun yaşlanması ile ilgili bilgi veren göstergelerden biri olan ortanca yaş, 2014 yılında 30,7 iken 2019 yılında 32,4 oldu. Ortanca yaş 2019 yılında erkeklerde 31,7, kadınlarda 33,1 olarak gerçekleşti.

Nüfus projeksiyonlarına göre, ortanca yaşın 2023 yılında 33,5, 2030 yılında 35,6, 2040 yılında 38,5, 2060 yılında 42,3 ve 2080 yılında 45,0 olacağı öngörüldü.

Yaşlı bağımlılık oranı 2019 yılında %13,4 oldu

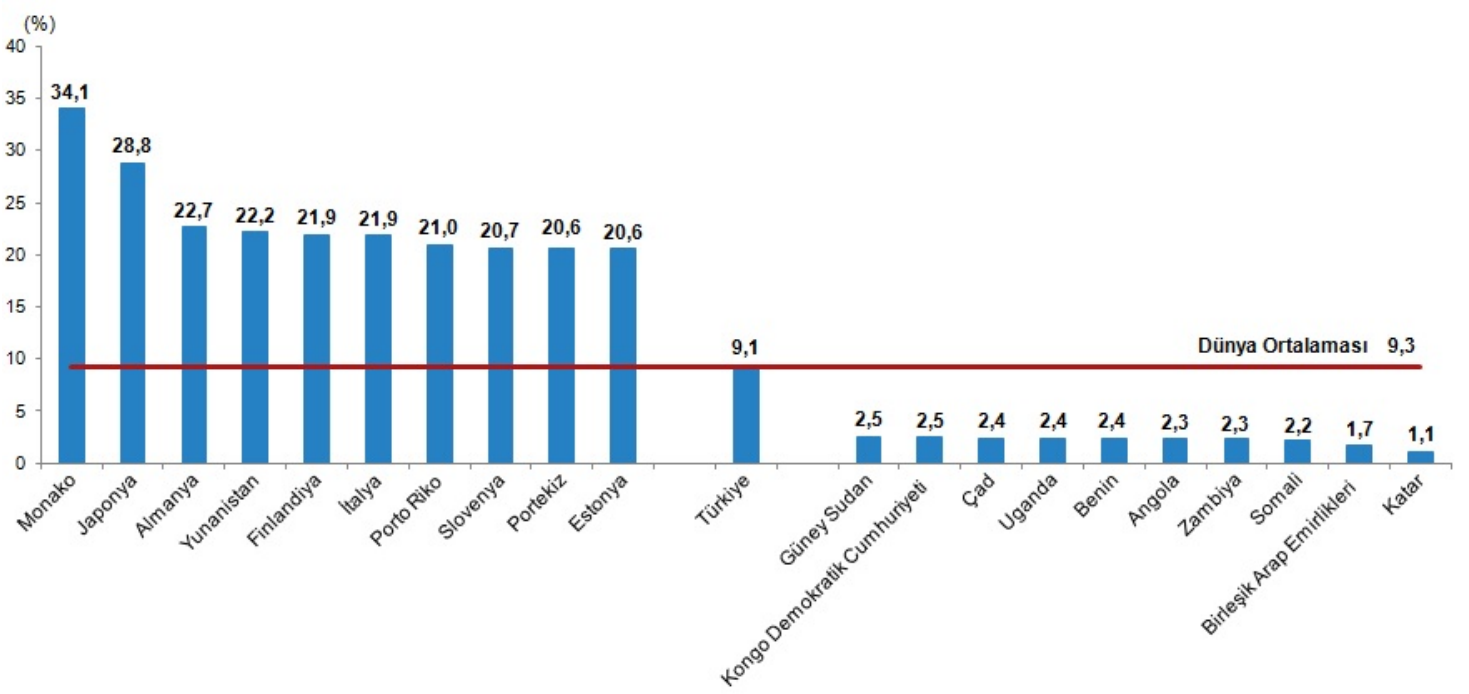
Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden yaşlı bağımlılık oranı, 2014 yılında %11,8 iken bu oran 2019 yılında %13,4'e yükseldi.

Nüfus projeksiyonlarına göre, yaşlı bağımlılık oranının 2023 yılında %15,2, 2030 yılında %19,6, 2040 yılında %25,3, 2060 yılında %37,5 ve 2080 yılında %43,6 olacağı öngörüldü.

Türkiye, yaşlı nüfus oranına göre sıralamada 167 ülke arasında 66. sırada yer aldı

Nüfus tahminlerine göre 2019 yılı için dünya nüfusunun 7 milyar 604 milyon 656 bin 633 kişi, yaşlı nüfusun ise 703 milyon 711 bin 487 kişi olduğu tahmin edildi. Bu tahminlere göre dünya nüfusunun %9,3'ünü yaşlı nüfus oluşturdu. En yüksek yaşlı nüfus oranına sahip ilk üç ülke sırasıyla %34,1 ile Monako, %28,8 ile Japonya ve %22,7 ile Almanya oldu. Türkiye, 167 ülke arasında 66. sırada yer aldı.

Yaşlı nüfus oranının en yüksek ve en düşük olduğu 10 ülke, 2019

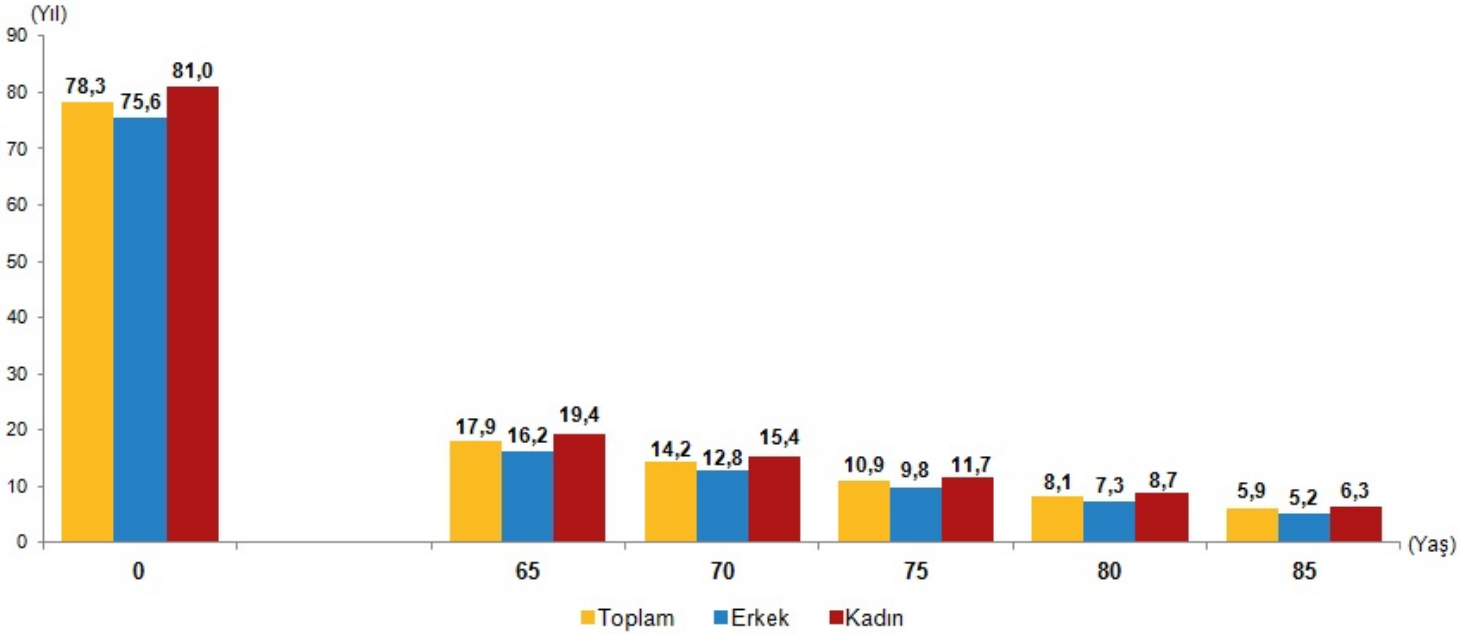
Kaynak: Amerika Birleşik Devletleri Nüfus Bürosu, Uluslararası Veri Tabanı
Türkiye rakamının kaynağı TÜİK'tir.

Bir birey 65 yaşına ulaştığında yaşaması beklenen ömür ortalama 17,9 yıl oldu

Hayat Tabloları, 2016-2018 sonuçlarına göre, doğuştan beklenen yaşam süresi Türkiye geneli için 78,3 yıl, erkekler için 75,6 yıl ve kadınlar için 81,0 yıl oldu. Genel olarak kadınlar erkeklerden daha uzun süre yaşamakta olup, doğuştan beklenen yaşam süresi farkı 5,4 yıl oldu.

Türkiye'de 65 yaşına ulaşan bir kişinin kalan yaşam süresi ortalama 17,9 yıl oldu. Erkekler için bu sürenin 16,2 yıl, kadınlar için 19,4 yıl olduğu gözlemlendi. Diğer bir ifade ile 65 yaşına ulaşan kadınların erkeklerden ortalama 3,2 yıl daha fazla yaşayacağı tahmin edildi. Beklenen yaşam süresi 75 yaşında 10,9 yıl iken 85 yaşında 5,9 yıl oldu.

Yaş ve cinsiyete göre beklenen yaşam süresi, 2016-2018

Kaynak: TÜİK, Hayat Tabloları, 2016-2018

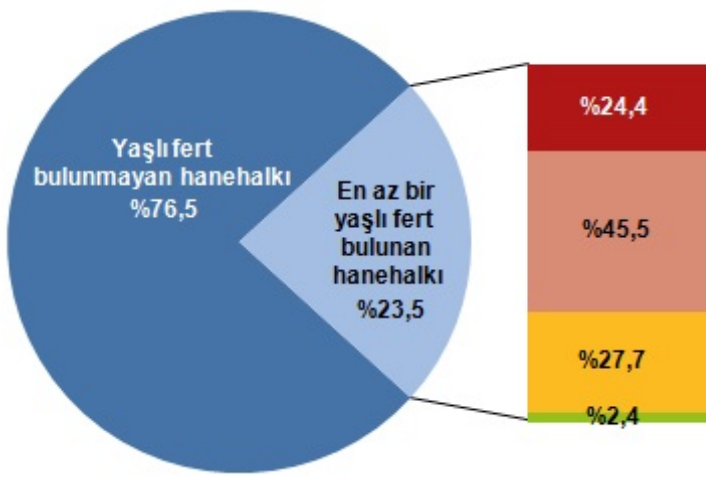
Yaklaşık her 4 haneden birinde en az bir yaşlı fert bulunduğu görüldü

Türkiye'de 2019 yılında toplam 24 milyon bin 940 haneden 5 milyon 629 bin 421'inde yaşlı nüfus olarak tanımlanan, 65 ve daha yukarı yaşta en az bir fert bulunduğu görüldü. Diğer bir ifadeyle, hanelerin %23,5'inde en az bir yaşlı fert yaşadığı görüldü.

Türkiye'de 1 milyon 373 bin 521 yaşlının tek başına yaşadığı görüldü

En az bir yaşlı fert bulunan 5 milyon 629 bin 421 hanenin 1 milyon 373 bin 521'ini tek başına yaşayan yaşlı fertler oluşturdu. Bu hanelerin %75,7'sini yaşlı kadınlar, %24,3'ünü ise yaşlı erkekler oluşturdu.

Hanehalkı tiplerine göre yaşlı nüfus oranı, 2019

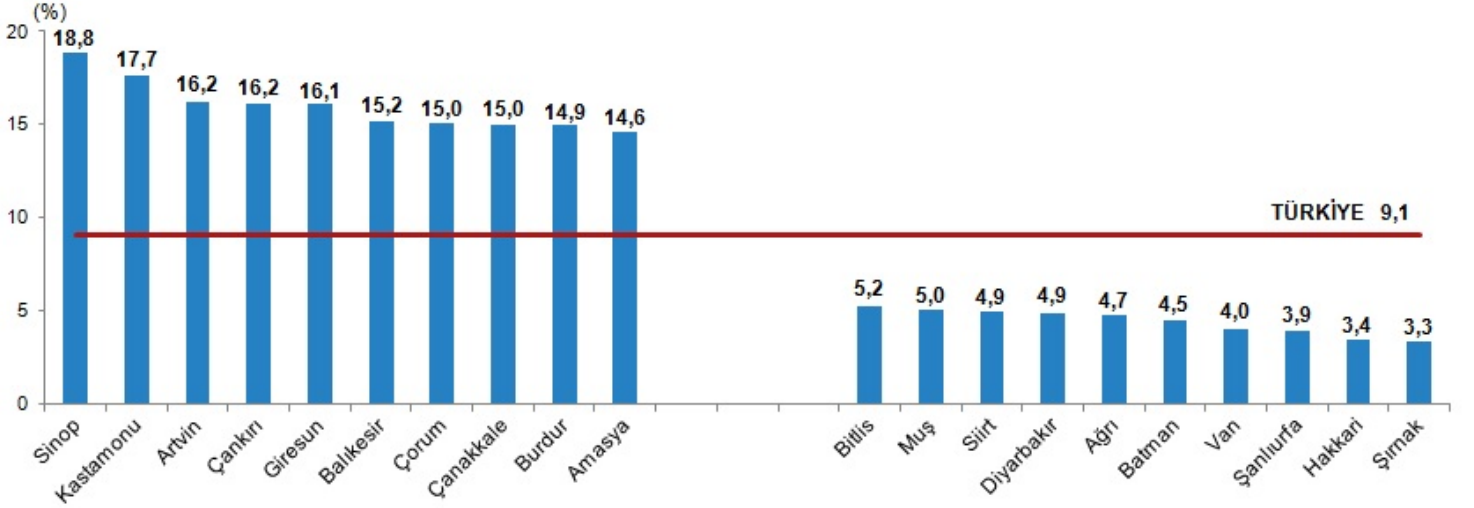

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2019

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu il Sinop oldu

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu il, 2019 yılında %18,8 ile Sinop oldu. Bu ili %17,7 ile Kastamonu, %16,2 ile Artvin ve Çankırı izledi. Yaşlı nüfus oranının en düşük olduğu il ise %3,3 ile Şırnak oldu. Bu ili %3,4 ile Hakkari, %3,9 ile Şanlıurfa izledi.

Yaşlı nüfus oranının en yüksek ve en düşük olduğu 10 il, 2019

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2019

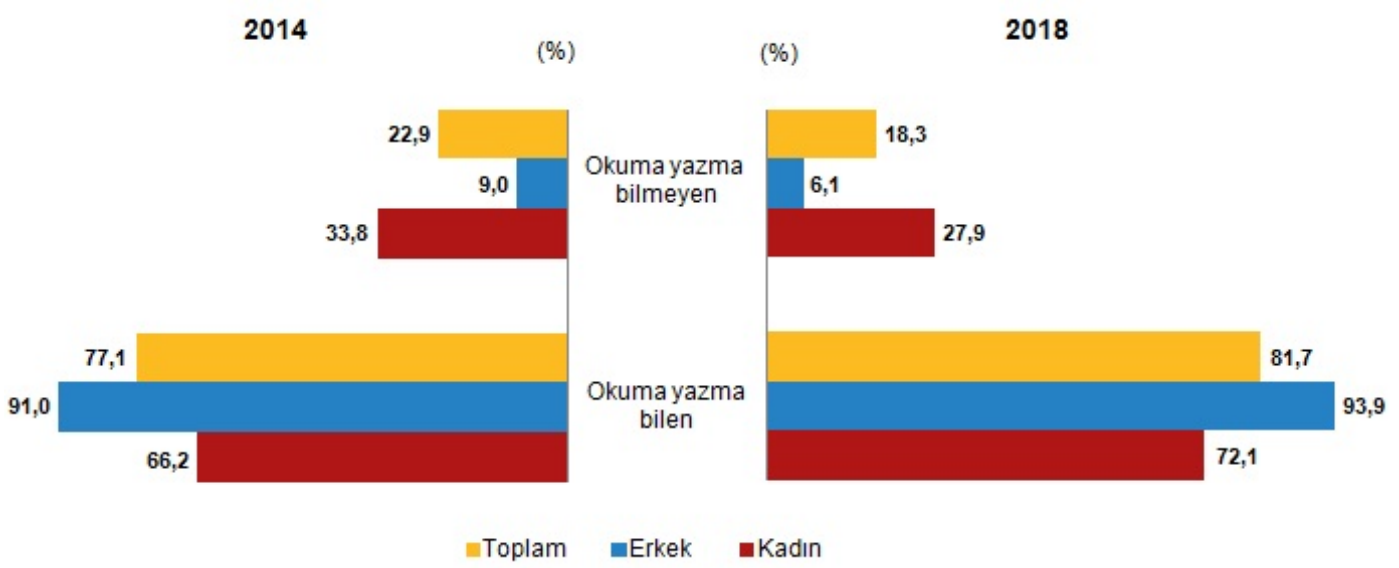
Türkiye'de 100 yaş ve üzerinde 5 bin 567 yaşlı olduğu görüldü

Yaşlı nüfusun %0,1'ini oluşturan 100 yaş ve üzerindeki yaşlı kişi sayısı, 2019 yılında 5 bin 567 oldu. Türkiye'de 100 yaşın üzerinde en fazla yaşlıya sahip ilk üç il sırasıyla 763 kişi ile İstanbul, 275 kişi ile Ankara ve 242 kişi ile Giresun iken en az yaşlıya sahip ilk üç il ise sırasıyla 5 kişi ile Bayburt, 6 kişi ile Ardahan ve Karaman oldu.

Eğitimli yaşlı nüfus oranı arttı

Okuma yazma bilmeyen yaşlı nüfus oranı, 2014 yılında %22,9 iken 2018 yılında %18,3'e düştü. Okuma yazma bilmeyen yaşlı kadınların oranının, 2018 yılında yaşlı erkeklerin oranından 4,5 kat fazla olduğu görüldü. Okuma yazma bilmeyen yaşlı kadınların oranı %27,9 iken yaşlı erkeklerin oranı %6,1 oldu.

Yaşlı nüfusun cinsiyete göre okuma yazma oranı, 2014, 2018

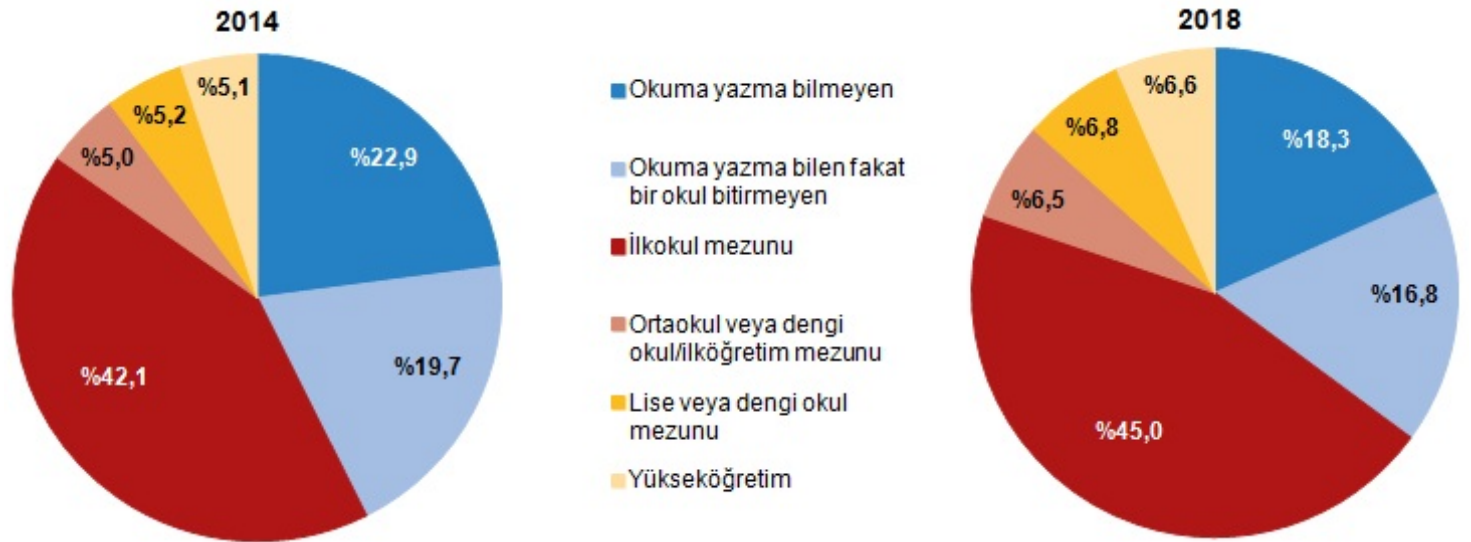

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2014, 2018

Eğitim durumuna göre yaşlı nüfus incelendiğinde, 2014 yılında yaşlı nüfusun %42,1'i ilkökul mezunu, %5,0'ı ortaokul veya dengi okul/ilköğretim mezunu, %5,2'si lise veya dengi okul mezunu, %5,1'i yükseköğretim mezunu iken 2018 yılında ilkökul mezunu olanların oranı %45,0'a, ortaokul veya dengi okul/ilköğretim mezunu olanların oranı %6,5'e, lise veya dengi okul mezunu olanların oranı %6,8'e, yükseköğretim mezunu olanların oranı ise %6,6'ya yükseldi.

Yaşlı nüfusun eğitim durumu cinsiyete göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar olduğu gözlemlendi. Bitirilen tüm eğitim düzeylerinde yaşlı erkek nüfus oranının yaşlı kadın nüfus oranından daha yüksek olduğu görüldü.

Eğitim durumuna göre yaşlı nüfus oranı, 2014, 2018

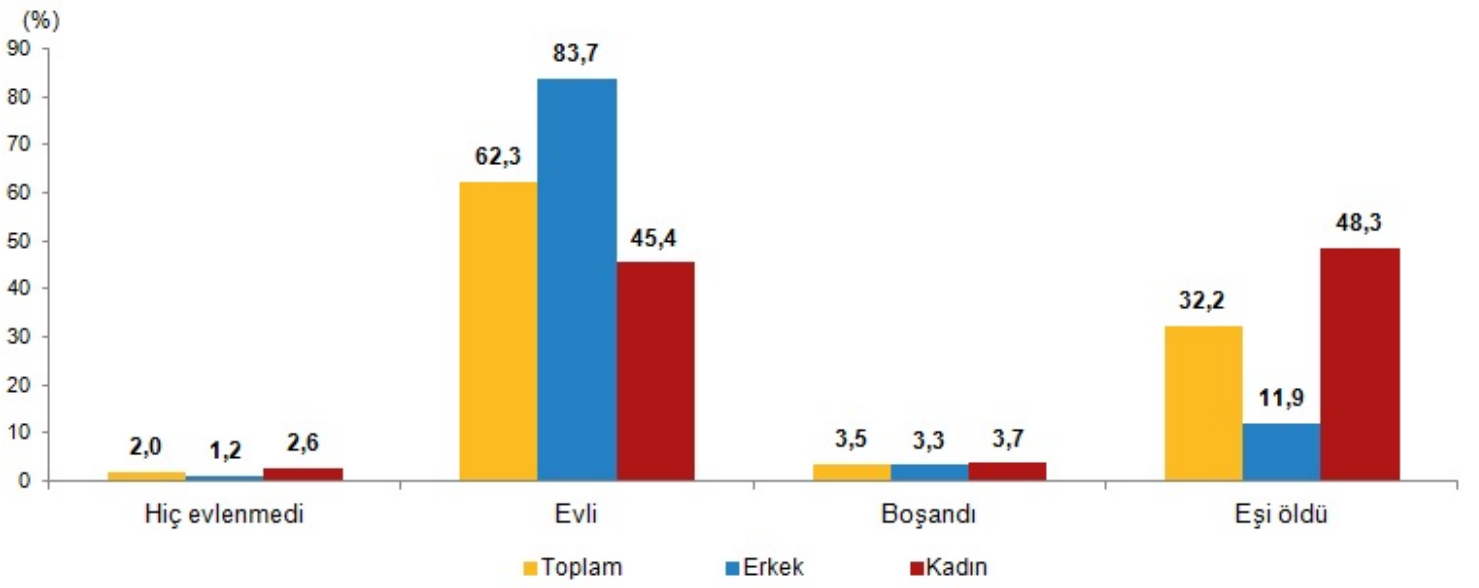

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2014, 2018

Eşi ölmüş yaşlı kadınların oranı, eşi ölmüş yaşlı erkeklerin oranının 4 katı oldu

Yaşlı nüfus yasal medeni duruma göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar olduğu görüldü. Yaşlı erkek nüfusun 2019 yılında %1,2'sinin hiç evlenmemiş, %83,7'sinin resmi nikahla evli, %3,3'ünün boşanmış, %11,9'unun eşi ölmüş olduğu görülürken yaşlı kadın nüfusun %2,6'sinin hiç evlenmemiş, %45,4'ünün resmi nikahla evli, %3,7'sinin boşanmış, %48,3'ünün ise eşi ölmüş olduğu görüldü.

Medeni durum ve cinsiyete göre yaşlı nüfus oranı, 2019

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2019
Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Yaşlı nüfusun yoksulluk oranı %16,4 oldu

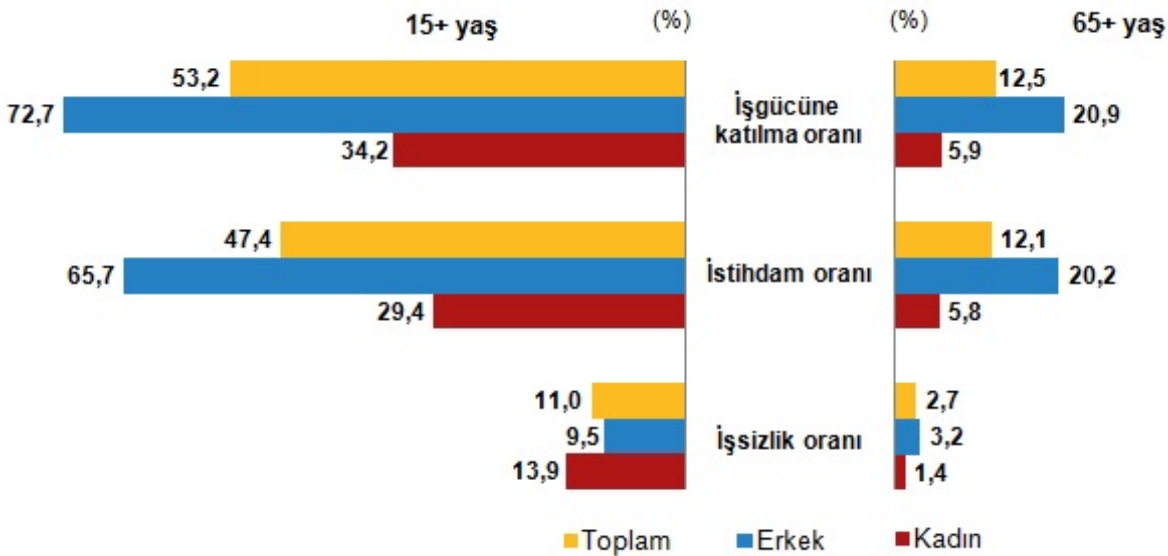
Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60'ına göre hesaplanan yoksulluk oranı, 2014 yılında Türkiye geneli için %21,8 iken 2018 yılında %21,2 oldu. Bu oran, yaşlı nüfus için 2014 yılında %18,3 iken 2018 yılında %16,4 oldu.

Yaşlı nüfusun yoksulluğu cinsiyete göre incelendiğinde, yoksul yaşlı erkek nüfus oranı 2014 yılında %18,3 iken 2018 yılında %14,4 oldu. Yoksul yaşlı kadın nüfus oranı ise 2014 yılında %18,2 iken 2018 yılında %17,9 oldu.

Yaşlı nüfusun işgücüne katılma oranı %12,5 oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre, işgücüne katılma oranı 2014 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus için %50,5 iken 2018 yılında %53,2'ye yükseldi. Bu oran yaşlı nüfus için 2014 yılında %11,5 iken 2018 yılında %12,5 oldu. İşgücüne katılma oranı cinsiyete göre incelendiğinde, yaşlı erkek nüfusta 2018 yılında %20,9 iken yaşlı kadın nüfusta %5,9 oldu. Yaşlı nüfustaki işsizlik oranının 2014 yılında %2,1 iken 2018 yılında %2,7 olduğu görüldü.

Yaşlı nüfusun cinsiyete göre işgücü durumu, 2018

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2018

Çalışan yaşlı nüfusun %65,5'i tarım sektöründe yer aldı

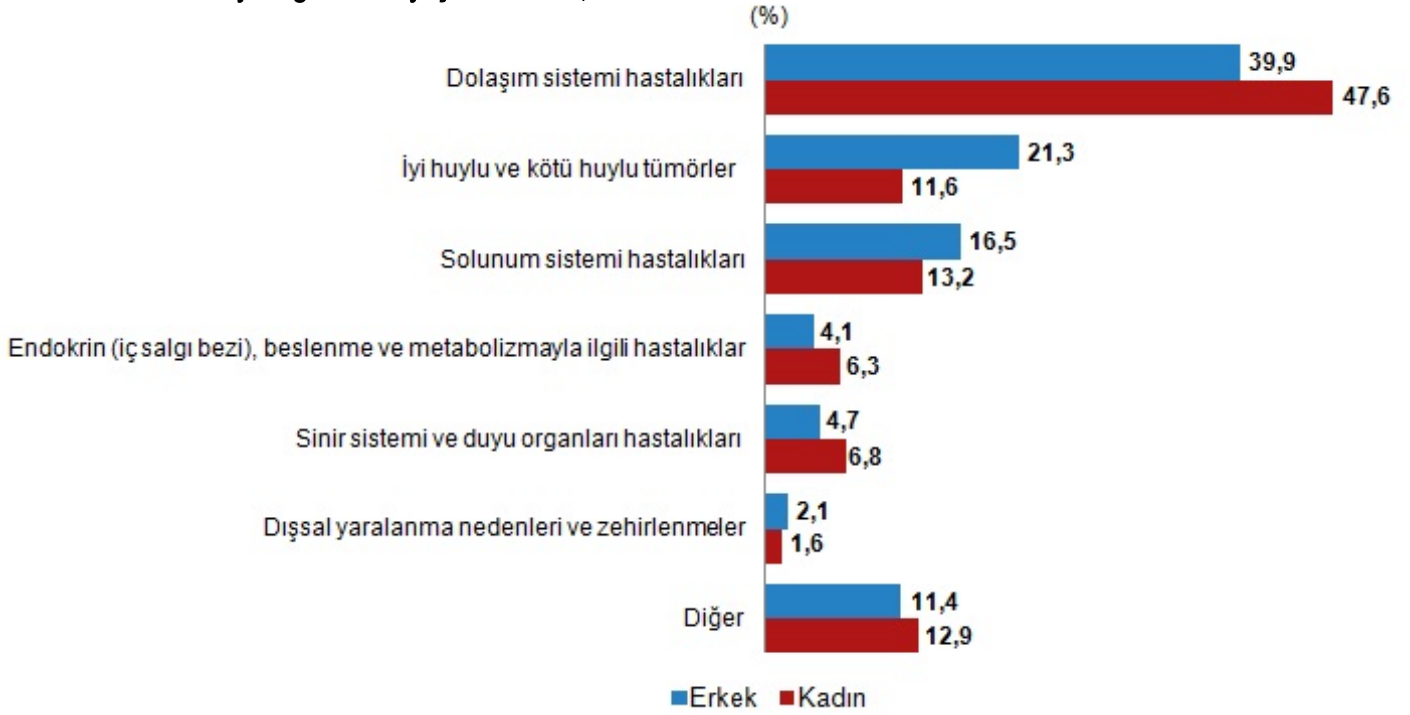
Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre, istihdam edilen yaşlı nüfusun sektörel dağılımı incelendiğinde, 2018 yılında yaşlı nüfusun %65,5'inin tarım, %27,3'ünün hizmetler, %4,7'sinin sanayi, %2,5'inin ise inşaat sektöründe yer aldığı görüldü.

Yaşlılar en fazla dolaşım sistemi hastalıklarından hayatını kaybetti

Ölüm nedeni istatistiklerine göre, 2018 yılında ölen yaşlıların %43,8'i dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetti. Bu hastalığı ikinci sırada %16,5 ile iyi huylu ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %14,8 ile solunum sistemi hastalıkları takip etti.

Ölüm nedenleri cinsiyete göre incelendiğinde, cinsiyetler arası en önemli farkın iyi huylu ve kötü huylu tümörlerde olduğu görüldü. İyi ve kötü huylu tümörler nedeniyle hayatını kaybeden yaşlı erkeklerin oranı yaşlı kadınların oranının yaklaşık iki katı oldu. İyi ve kötü huylu tümörler nedeniyle hayatını kaybeden yaşlı erkeklerin oranı %21,3 iken yaşlı kadınların oranı %11,6 oldu.

Ölüm nedeni ve cinsiyete göre ölen yaşlıların oranı, 2018

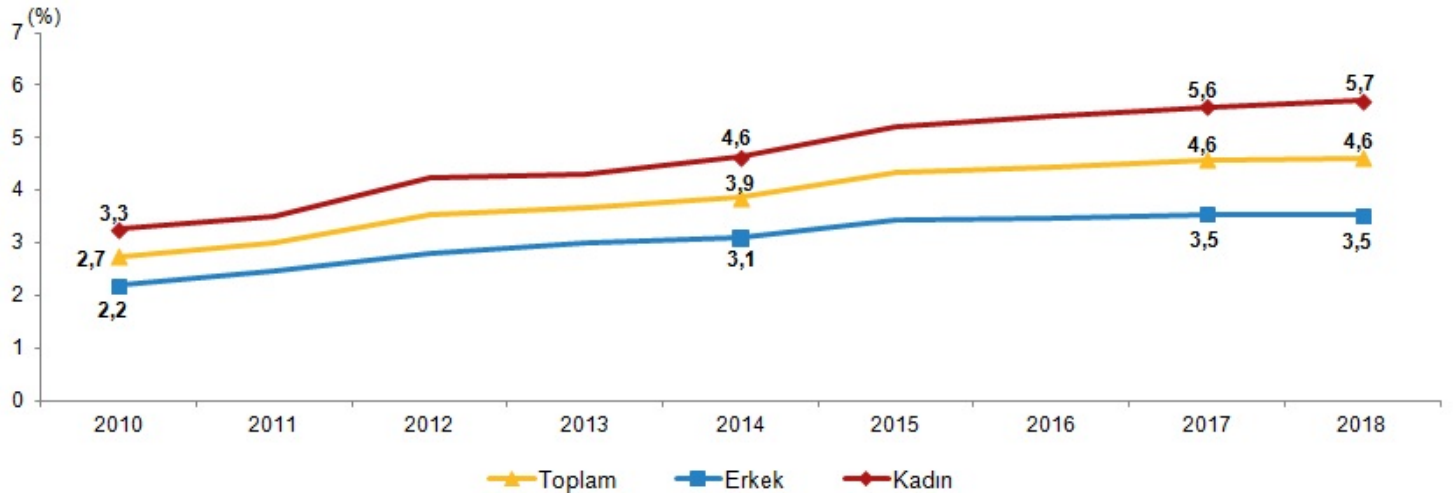
Kaynak: TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2018

Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı arttı

Ölüm nedeni istatistiklerine göre, Alzheimer hastalığından hayatını kaybeden yaşlıların sayısı, 2014 yılında 10 bin 236 iken 2018 yılında 13 bin 767'ye yükseldi. Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı 2014 yılında %3,9 iken bu oran 2018 yılında %4,6'ya yükseldi.

Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı cinsiyete göre incelendiğinde, her iki cinsiyette de artış olduğu görüldü. Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı 2014 yılında erkeklerde %3,1, kadınlarda %4,6 iken bu oranlar 2018 yılında erkeklerde %3,5'e, kadınlarda ise %5,7'ye yükseldi.

Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların cinsiyete göre oranı, 2010-2018

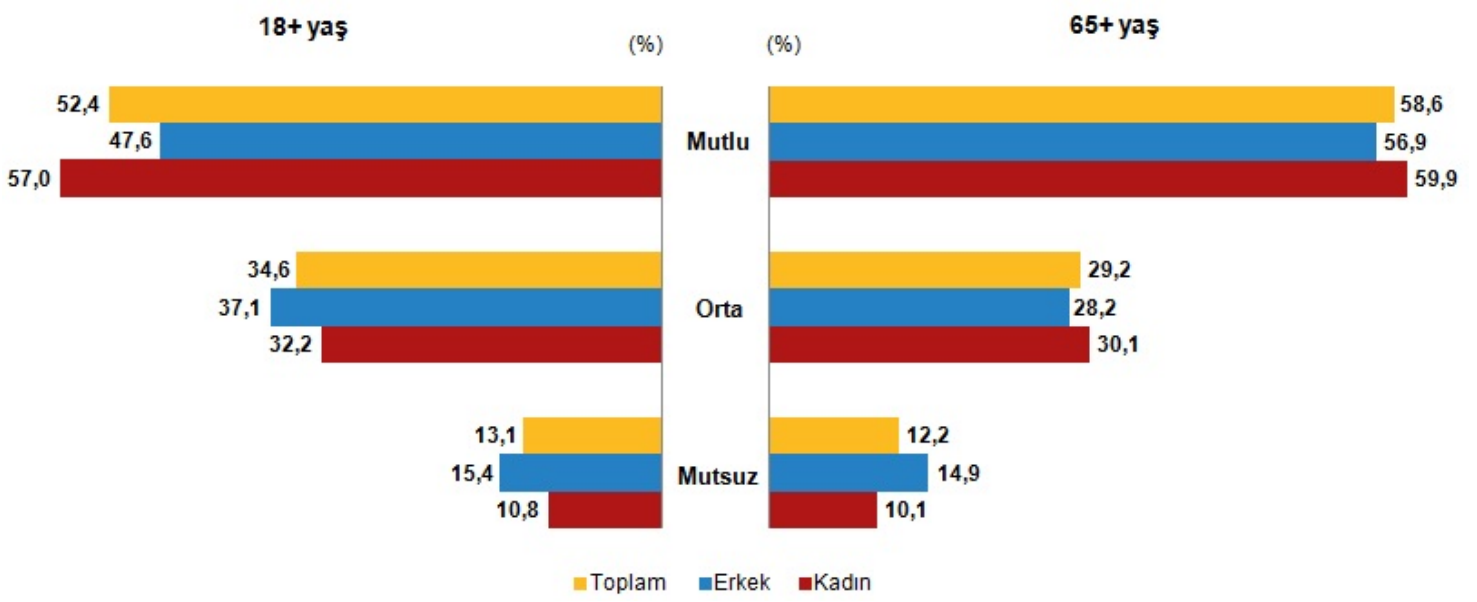

Kaynak: TÜİK, Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2010-2018

Mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı %58,6 oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre, mutlu olduğunu beyan eden 18 ve daha yukarı yaştaki bireylerin oranı 2019 yılında %52,4 iken bu oran 65 ve daha yukarı yaştaki bireyler için %58,6 oldu. Yaşlı bireylerin genel mutluluk düzeyi cinsiyete göre incelendiğinde, 2019 yılında erkeklerin %56,9'u, kadınların ise %59,9'u mutlu olduğunu beyan etti.

Yaş grubuna göre mutluluk düzeyi, 2019

Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2019
Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

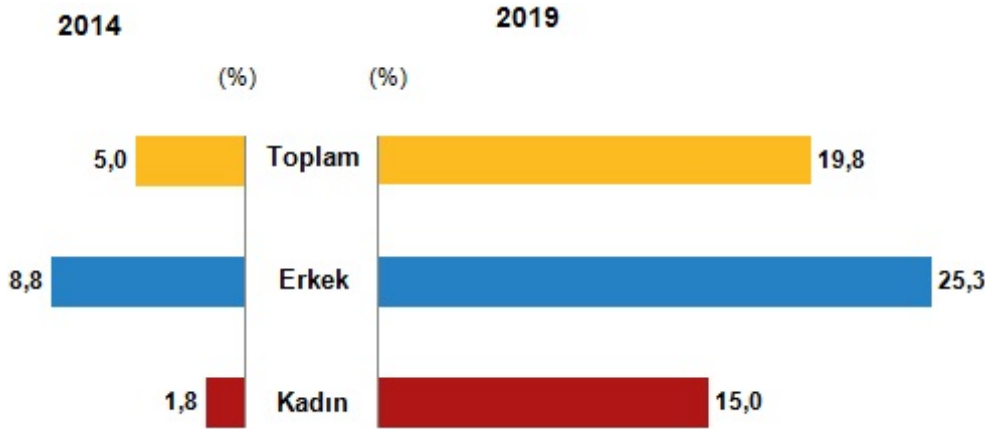
Yaşlı bireylerin mutluluk kaynağı %71,4 ile aileleri oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre, yaşlı bireylerin 2014 yılında en önemli mutluluk kaynağı %71,4 ile aileleri, %14,7 ile çocukları, %6,4 ile eşleri, %4,1 ile torunları iken 2019 yılında %71,4 ile aileleri, %13,7 ile çocukları, %4,9 ile torunları ve %4,7 ile eşleri oldu.

İnternet kullanan yaşlı bireylerin oranı 4 kat arttı

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre, İnternet kullanan 65-74 yaş grubundaki bireylerin oranı 2014 yılında %5,0 iken bu oran 2019 yılında %19,8'e yükseldi. İnternet kullanan yaşlı bireyler cinsiyete göre incelendiğinde, erkeklerin kadınlardan daha fazla İnternet kullandığı görüldü. İnternet kullanan yaşlı erkeklerin oranı 2019 yılında %25,3 iken yaşlı kadınların oranı %15,0 oldu.

Yaşlı bireylerin internet kullanım oranı, 2014, 2019

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2014, 2019

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mart 2021'dir.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. "Yaşlılara Saygı Haftası" çerçevesinde yaşlı nüfusa özel olarak çıkarılan bu haber bülteninde, yaşlı nüfusun demografik yapısı ile eğitim, medeni durum, sağlık, yoksulluk, işgücü durumu ve yaşam memnuniyeti gibi sosyo-ekonomik özelliklerine yer verilmiştir.

Teknik bilgi için: Dilek GÜDER
Telefon: +90 312 454 78 70
e.posta: dilek.guder@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 454 72 56
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

